

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULĂ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranțate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

Nr. 56.

Duminică, 9 (21) Martie.

1886.

Brașov 8 Martie 1886.

Astăzi începem din nou publicarea memorabilei interpelări a d-lui Kogălniceanu, în cauza expulșărilor ardeleni, pe care am fost întrepușt' o din cauza erorilor ce s'au strecurat în-ținsa la prima aparițiune în „Monitorul oficial”. Două săptămâni întregi am trebuit să așteptăm, până ce „Monitorul” din București a adus a doua oară discursul rectificat al d-lui Kogălniceanu.

Am arătat că, după însăși declararea d-lui Kogălniceanu, interpelațiunea d-sale a fost adresată nu numai guvernului român și națiunii române, ci ca *cestiune de naționalitate și guvernului din Budapesta și națiunii maghiare* și se vede că nu fără efect, deoarece ea nu numai că a ridicat furta în presa maghiară, ci a răsunat chiar și în camera magnaților.

Discursul d-lui Kogălniceanu în fond este un act de acușă înaintea opiniei publice europene în contra șovinismului unguresc, persecutându pe Românii din Ardeal și Țera ungurescă, amenință totodată și părea și naționalitatea poporului din statul românesc.

Era timpul să se ridice odată și o voce din sinul bărbaților de stat ai României în contra acestui șovinism, care nu mai are părechi în Europa.

Gărgăunii ce li s'au suit la capul celor din Peșta de un timp încoco sunt așa de mari, încât omul poate fi cu drept îngriat de sănătatea creierilor lor, cari de mult nu mai funcționează ca la alți omeni cu mintea sănătoasă.

Tocmai acum ni se dă o nouă dovadă despre aceea, până unde poate merge bolnăvicioasa lăchăpăire și îngâmfare a Maghiarilor astăzi la purere.

Foia oficiasă scrisă nemțesece a guvernului unguresc reproduce la rândul său în estras nise scrisori ale lui Ludovic Kossuth în cestiunea naționalităților din Transilvania, în cari fostul dictator se plânge că s'ar românisi Maghiarii ardeleni, și cercetă cauzele acestei aparițiuni. Kossuth a adresat memoratele scrisori deputatului Otto Hermann înainte cu câțiva ani. Hermann le-a dăruit „Kulturregyletului” din Clușiu, care le-a publicat în broșuri și le vinde în folosul fondului său. Foile maghiare, se ntelege, s'au grăbit și ele a reproduce scrisorile lui Kossuth. Mai în urmă a făcut o acesta și „Pester Lloyd”.

În numărul său dela 18 ale curente pe pagina din frunte „Pester Lloyd” revine asupra scrisorilor ex-dictatorului și dice între altele:

„Decă revenim încă odată la scrisorile marelui esilat, cauza este mai ales, că voim să facem atenți pe cetitori la nise momente, în adevăr interesante, de întelnire a două spirite mari, cari momente le aflăm în aceste scrisori. Kossuth află cauza decadenței maghiarismului în Transilvania nu în marele număr al Românilor, nu în motivele economice, ci simplu numai în — *femei*. Femeile române, cari intră în familiile unguresci, desnaționalisază cu timpul întreaga familie, aci e pericolul. Cine nu-și aduce aminte aici de vorbele principelui Bismarck rostite în desbaterile cele mai noue din dieta prusiană asupra *Poloneselor*? Funcționarilor prusiani se li se impun a lua de neveste numai fete germane, căci cel ce are nevestă polonă se desnaționalisază. Acesta conșună pe deplin cu părerea lui Kossuth. Se înțelege, conșunările sunt diferite.”

„Pe când principele Bismarck — continuă „Pester Lloyd” — vré să împedece cu forța prin ordonanțe și interdicte căsătoriile germano-polone, dice Kossuth cu un umor drăgălaș:

„Eu aș începe cu aceea localitate, care dela 1846 încoco s'a românisat așa de rapid, der totu își mai păstrează vr'o de case unguresci. Cu câteva mii de florini pentru a face daruri de nuntă, cari ar fi să se împartă într'o și anumită din cășlegi cu ceremonii corăspundătoare între douăspredece părechii și c'unu învătătoru maghiaru eu m'aș angagea a remaghiarisa cu încetul întreaga localitate.”

Este forte semnificativ, că un organ de frunte al guvernului din Peșta găsește un lucru așa de interesant în aceea, că „spiritul mare” al lui Kossuth se întâlnește cu acela al lui Bismarck în punctul despotismului de rase.

De aceea, repetim, d. Kogălniceanu a venit tocmai în momentul suprem să lumineze opiniunea publică europeană asupra adevăratelor tendințe ale șovinismului unguresc.

Interpelarea d-lui M. Kogălniceanu.

(Ședința dela 11 Februarie a Camerei române)

D. M. Kogălniceanu: D-lor deputați! Când în una din ședințele trecute, după înțelegerea ce am avut cu D. ministru-președinte pentru amânarea interpelării mele, am avut onora a vă dice, că acășă interpelare privea o cauză de raționalitate și de umanitate, am omis a vă spune, că ea privea și cauza legalității. Acesta o fac astăzi.

Și din început, D-lor, declar, că cauza de legalitate și de umanitate privește special pe guvernul țerei mele; er interpelarea mea ca cestiune de naționalitate se adresază și aci și la Buda-Peșta, ea se adresază și guvernului român și națiunii române, și guvernului maghiaru și națiunii maghiare.

Unii din D-vostă se voru mira pôte, că eu dela tribuna țerei mele adresez o interpelare unui guvern străin; der, D-lor, de atâtea ori în Parlamentul din Buda-Peșta s'au tratat nu numai cestiuni privitoare în special pe România, der și însăși cauza romanismului în general. Prin urmare, avem și noi dreptul și datoria să tratăm odată în Parlamentul din București față în față cu vecinii nostri și cauza romanismului.

Spre a accentua din început spiritul, în care înțeleg a desvolta interpelațiunea mea, declar, că sunt om de ordine și de autoritate, de mai multe ori ministru al afacerilor străine și președinte de consiliu al țerei mele, înțeleg importanța și datoria pentru fiecare stat de a fi în bune relațiuni cu celelalte state și mai ales cu vecinii săi; asemenea recunosc, că este o lege internațională, pe care toate națiunile trebuie să o respecte, aceea de a nu deveni un focar de disordin și de comploturi cu scop de a produce răscol în celelalte state. Prin urmare, de mai înainte declar, că osendesc cu desăvârșire ori ce încercări de agitațiuni și de răsvărit în contra Ungariei, unelte în România fiă de Românii născuți în țera mea, ori de Românii născuți afară de hotarele noastre, în genere fiă de străini, fiă chiar de Românii! Recunosc pentru guvernul român dreptul și datoria pentru a preveni și a pedepsi orice mișcări revoluționare în contra statelor străine cu care suntem în pace! Singura deosebire între mine și banca ministerială este pentru modul de înfrânare al acestor uneltiri criminale. Vecinii nostri de peste Carpați nu-mi voru voi rău, că eu mă adresez la D-lor: guvern și națiune maghiară. Mai mult decât ori care din omenii de stat mari și mici la acășă țera eu am nu numai dreptul, der am și datoria de a le adresa acășă interpelare.

Niciodată n'am predicat răsvăriterea, niciodată n'am provocat cërta între Românii și între Ungurii, niciodată nu m'am amestecat în certele din năuntru ale acestor două națiuni, care în interesul lor reciproc ar trebui să trăiescă alătura una de alta în cea mai bună înțelegere. Și mergu mai departe declarându, că nic direct nici indirect, am făcut și sau fac parte din irredentismul român, pentru că nu recunosc țerei mele România dreptul de a revindeca stăpânirea Transilvaniei; precum asemenea nu recunosc Ungariei cel mai mic drept asupra României. Eu nu aparțin Daco-Romanismului, decât ca istoric și nu ca om politic! Ca Român înșe, și mai ales ca om politic, prin trecutul meu, prin faptele mele privitoare la cauza ungară, când acășă cauză era persecutată și, pot dice, chiar perdată, am dreptul și datoria de a adresa dela tribuna țerei mele acășă interpelare guvernului din Buda-Peșta și poporului maghiaru, și mai ales omenilor de stat, cari sunt astăzi în capul afacerilor Ungariei! Pentru că eu i-am ajutat, pentru că eu i-am sprijinit când ei erau fugari, când ei în exil lucrau pentru

renascerea Ungariei; pentru că eu ca prim-ministru al aceluia, căruia diua de astăzi 11 Februarie readuce aminte nedrepta cădere, împreună lucrat am la încheierea convențiunilor dintre Domnul Cuza și dintre capii guvernului național-ungaru și care regulau relațiunile între România și Ungaria, privitoare la Transilvania în deosebi.

Prin urmare, nu pot crede că exilații de odinioră astăzi ajunși la putere voru scuipa asupra iscăliturii lor din 1859 și 1860, adecă voru lipsi lealității maghiare.

D-lor, la 1868 pentru anteași dată m'am oprit câteva zile în Buda-Peșta. Om politic, am ținut să vizitez parlamentul Ungariei. Aședându-mă într'o loje și aruncându-mi ochii asupra incintei Camerei, în care erau deputații, am recunoscut lui mulți din aceia, pe cari în 1859 și 1860 i-am fost scăpat de strângu ori cel puțin de pușcările regimului reacționar din Viena, care atunci era întins peste tot Ungaria! Intre aceștia am recunoscut mai ales doi dintre emigrații ungari, pe care și onor. D. Nicu Catargiu și alți vechi cetățeni bătrani din Galați trebuie să-i cunoscă cel puțin de nume. Erau Berzency, comitele Sécuiilor din timpul lui Kossuth, și deputatul Vidász!

D-lor, eram prim-ministru al Moldaviei în anul 1860. Resbelul se pregătea, ba chiar era în izbucnire între Franța, Italia și Austria. Într'o zi într mine ușierul și imi spune, că doi Unguri voiau să-mi vorbescă. Era în luna lui Decembre, pe un ger grozav. Să deschise ușa și vedu întrând doi Unguri, unul de o statură înaltă și celălalt mai mic. Ei tremurau de frig, pentru că nu aveau pe deșu decât o atilă de postav subțire. Erau cei menționați mai sus: Berzency și Vidász. I-am întreatu, ce doreau dela mine și imi răspuseră, că veneau ca fugari dela Galați, pentru că prefectul de acolo Alexandru Cantacuzino, cunoscut în general sub numele de Knéz, din ordinul primit dela Vodă-Cuza voia să-i dea pe mâna consulatului austro-ungaru. I-am ascultat cu interes și cu compătimire, cum în țera românească s'au ascultat pururea glasul exilaților, i-am asigurat că în ei ospitalitatea românească nu va fi lovită, și în fine i-am invitat să stea, să primescă ceaiul meu spre a se încălzi, apoi le-am dat trăsura mea, le-am pus la dispozițiune din blănille mele în contra frigului, și le-am dat un sauf-conduit, prin care ordonam tuturor autorităților publice ale țerei de a le învoi șederea în România, amenințându pe acei ce ar cuteza să asculte alte ordine afară de ale mele, ministru constituțional și prin urmare, răspundător pentru paza țerei și în deosebi al marelui legi a ospitalității române, arătându că acei cari voru contraveni actului de sauf-conduit voru fi pedepsiți ca pentru înalta trădare comisă contra țerei. (Aplause.)

Când der fui țărit în parlamentul ungaru, Berzency și Vidász, urmați de un mare număr de deputați, intrară în lojea mea felicitându-mă de buna venire și arătându colegilor lor purtarea mea din 1860; Berzency imi adaugă, că elu pörtă încă sauf-conduitul meu ca una din hărțile sale cele mai prețioase. Deputatul Vidász și-a arătat recunoștința sa, pentru ospitalitatea și protecțiunea ce a primit în România, într'un chip mai practic. Elu la orice ocaziune s'a arătat simpatic cauzei române. Lucru rar, D-lor, din partea unui Maghiaru, când vedem astăzi dușmănia, care însușă pe mai toți Maghiarii în contra tuturor naționalităților nemaghiare din cuprinsul țerilor aparținendu Coronei Sf. Stefanu.

Mai am și altu drept și altă datorie de a mă adresa cătră guvernul și cătră națiunea maghiară. V'am spus, că în 1860 resbelu între Franța și Italia și între Austria era la ușa. Patrioții Unguri și cei din năuntru și cei exilați vedeau în acestu resbelu emanciparea Ungariei. Cuza-Vodă și cu guvernele lui din București și din Iași ajutară multu mișcărei unguresci. Afară de tabăra dela Floresci, care deturnă de pe câmpul de bătăia o armată intrăgă austriacă, Cuza-Vodă primu să lase a se introduce în România însemnate transporte de arme, destinate mișcărei revoluționare din Ungaria. Ca ministru al lui Vodă-Cuza, am participat la învoirea dată pentru intrarea acestor arme. Anteușul transportu era de 30,000 puscă, alu doilea transportu era și mai mare! Erau și tunuri date de Napoleon și de Victor Emanuel. Inșe Ungurii însărcinați cu aducerea lor au fost indiscreți, astfel Rusia, Anglia, Turcia și mai ales Austria aflară despre alu doilea transportu sosit în Galați. Unu vaporu de resbelu austriacu și alte vapore turcesci se puseră între țermul nostru și între corăbiile de sub drapelul italianu, care veniseră cu armele și opriră descărcarea lor. Cu toate cererile, am refuzat de a preda aceste arme. Numai după solemnă promisiune dată sub parola de onore de Sir Henri Bulver, ambasadorul Marelui-Britanii la Constantinopolu, că armele se voru înapoia în porturile Italiei de unde

Prințul Bulgariei și marele puteri.

Incheindu-se pacea fără amiciție între Serbia și Bulgaria, a rămasă să se reguleze cestiunea Rumeliei orientale. Bulgaria și Pôrta ajunseseră la o învoială, ca principele Alexandru să se numească guvernator al Rumeliei. Punctul privitor la ajutorul reciproc în casă de război a căzută în urma stăruinții Rusiei. Ambasadorii din Constantinopol ai marelor puteri s'au întrunit în conferință ca să redacteze protocolul privitor la învoiala turco-bulgară, care să se subscrie apoi și de prințul Bulgariei. Protocolul s'a redactat, când deodată sosi scirea, că prințul Alexandru refuză a-l subscrie, nefiind mulțumit cu modul cum s'a redactat protocolul, și anume nu vrea ca numirea sa ca guvernator general al Rumeliei să atârne de consimțământul puterilor. Prințul Alexandru motivează acesta cu împrejurarea, că ar pute învolva un *veto* al Rusiei. A consimțit prințul Alexandru să i se ștergă din învoială numele, rămânând numai testul, ca „guvernământul Rumeliei ostice să i se dea prințului Bulgariei conform art. 17 din tratatul dela Berlin.“ De asemenea nu se învoiesc prințul Alexandru d'a fi numit din cinci în cinci ani ca guvernator. Opozițiunea sa și-o motivează astfel: După ce Pôrta a consimțit odată, ca guvernatura generală ostrumeliotă să formeze o parte constitutivă neseparabilă a demnității sale de principe moștenitor, e o contradicție în sine însuși, decât ar primi-o aceea pe timp și pe denunțare; căci prin acesta nu Rumelia ostică, ar cădea la principat, ci principatul la Rumelia ostică și forma de stat a celor două țări n'ar mai fi o monarhie ereditară, ci numai o provincie privilegiată cu guvernator ce se poate depune. La ștergerea numelui său consimte numai decât Pôrta recunoșce guvernământul general ostrumeliot ca parte ereditară și neseparabilă a demnității de principe bulgar.

Se pare că ministrul de externe bulgar Zinov, care fusese trimis în Constantinopol să ia parte la redactarea protocolului, n'a respicit destul de clar vederile suveranului său, și de aceea a fost desaprobat și rechemat de principele.

Astfel stă ați cestiunea rumeliotă. Puterile își dau toate silințele, să facă pe principele Alexandru a ceda.

SCRILE ȚILEI.

Camera de comerț și industrie din Brașov face cunoscut celor interesați, că în urma unei ordinațiuni a ministrului de agricultură, industrie și comerț, la importarea sticlei de ferestre și uși în Serbia se plătesc 2 dinari pentru 100 chgr., 6 procente din valoare în dinari pentru arme, 15 dinari pentru unu metru cubic de nisip și porfir (pătră de pavat).

Ministrul Trefort a mai „priciposit“ pe preotul gr. or. Ioan Condor din Gyeröfi-Dongo cu 80 fl. Iarțăi lui, Dómne, că nu scie ce face!

Comisiunea administrativă a comit. Terna-mare a hotărât să se arunce asupra locuitorilor Cohalmului o dare de 5 la sută în favoarea școlii de stat de acolo. Acesta o călcare de lege, și anume se calcă § 36 din art. de lege 38 din 1868. Atât Românii cât și Sasii au școlile lor, susținute din banii lor proprii, și cu toate acestea se susțin și școlă de stat, de care nu e nevoie! Cohalmenii se nu suferă o asemenea călcare a legii.

Din Zala-Egerszeg sosesc sciri neliniștitoare, dice „P. Ll.“ În urma agitațiunii fără frâu a candidatului antisemit la deputăție e o mare ferebere în popor. Evreilor li s'au spart ferestrele. Au plecat acolo două companii de infanterie din Canița-mare.

Scarlatina s'a ivit sporadic între copii din Deva.

La gara Cața, dice „Ellenzék“ încă și acum totu înscripțiuni nemțesci sunt, apoi și biletele sunt scrise nemțesc. Unu astfel de bilet ni s'a trimis și nou și e scris pe el: „Von Kacza nach Homorod-Reps.“ Și de desupt în parentesă, cu litere mărunțele, se află scris și ungueresce (Homorod-Köhalom.) „Ar fi de dorit, ca direcțiunea căilor ferate ungueresce, să dea peste nasu ampoiaților acelei gări și să le spuie, că Cața nu este în Germania. Acest bilet îl vom arăta ori cui ca curiositate, decât va plăti 10 cr. în folosul „Kulturegyletului.“ — Biletu ca biletu, „pițula“ să iasa, deșe vorți așa asemenea naivi.

A mai „priciposit“ ministrul Trefort pe preotii gr. or. Ioan Roman din Dragavilma și Aron Popovici din Almașu (Szarazalmas) cu câte 50 fl. — Iarță-le, lort, Dómne, că nu sciu ce fac!

Din Triest se scrie, că în Padova s'au ivit la 16 Martie n, două casuri de coleră. Unu casu privesce pe profesorul Molucci dela universitatea d'acolo.

Sinmutilațiunea între cei obligați serviciului militar a luat în unele ținuturi dimensiuni mari. La asentarea de deunăile în Verșet s'au prezentat peste 50 de flăcăi astfel sinmutilați, mai ales la ochi, ca să scape de serviciul armatei. Ca pedepsă 41 din aceștia au fost asentați la honveț.

„Monitorul armatei“ publică regulamentul pentru ajustarea și echiparea oficerilor de stat major și superior precum și a soldaților trupei de infanterie din Bosnia și Ertegovina. Nouă e numai dispozițiunea, că oficerii de religie mohamedană au să porțe, în loc de ceacău și șapcă, fesă roșu cu ciucure de mătase de coloră vânăta închisă și pe nasturii uniformei să se vedă numărul batalionului.

Expulsatul N. Ciurcu, care se afla în Ruscuc, a plecat la Viena. Fiul său, Al. Ciurcu, va părăsi și densusul acelu oras mâne, Duminecă, ducându-se în Franța.

S'a conferit marea cruce a ordinului „Steaua României“ Exc. sale Magid-pașa, și marea cruce a ordinului „Coroana României“ d-lor Mijatovici și Gheșoff, căteș trei delegați ai Turciei, Serbiei și Bulgariei în conferința de pace.

Reuniunea de cântări a Sasilor din Brașov (Männergesangverein) a arangiat în trei seri după oaltă, în 11, 13 și 15 Martie curentu, o producțiune (heitere Liedertafel) cu același program. Sala redutei, pe a căreia scenă s'a dat producțiunea, a fost în toate seriile înșesată de publicu, ce ședea la mese. Chiar și pe galeria nu mai era nici unu loc neocupat și mulți au trebuit să se întorcă din cauză că n'au găsit loc. Acesta dovedesce o viuă interesare, care face onore Sasilor de aici, der și conducerii reuniunii lor de cântări. Programul forte ales a fost împărțit în două părți. Partea primă consta din două coruri de bărbați escelent executate (Sängermarsch și Liedertafelpolka,) din nise cuplete nimerite, cântate de dibaciul tenorist d. Fridericu Stenner, din unu cântec umoristic cu multă pricepere, redat de d. E. Falik și în fine din piesa musicală în 1 act „Ein grosser Damenkafee,“ care atât ce privesce musica cât și tecstul, cântările, costumurile și gsecutarea viuă a fost cea mai bine succésă dintre toate piesele. D-na Adam, și în special d-șora Myss au secerat cu plăcuta lor voce aplause sgomotose. Asemenea s'au distins ca soliste d-șorele Giesle și Türk. După pauză s'a executat opereta comică „Loreley,“ a căreia musică viuă compusă de Franz Mögele ni-a lăsat o plăcută impresiune. Câteva părți ale oporetei soluri, dueturi ș. a. sunt prea frumoșe. D-șora Hiemesch ca Lori, a cântat și a jucat escelent, D. F. Schmidt ca comicu a jucat ca unu actoru rutinat. S'au distins asemenea ca cântareți bravi d-nii Stenner, Foith și A. Orendi. În fine trebuie să amintim că corul mixt de vreo 60 de persoane n'a lăsat nimic de dorit.

Espropriarea Românilor.

Amu amintit la diferite ocașuni că la noi se espropriează Românii, într'unu mod, care nici lui Bismarck nu i-a putut trece prin cap. Ca să nu ni se dică, că spunem neadevăruri, lăsăm pe „Ellenzék“ să ne istorisescă unu casu de esproprieare ne mai pomenit în anele persecuțiunilor:

„Averea comunei Bănița, din comitatul Hunedorei s'a licitat în zilele trecute. În anul 1870, comuna Bănița a făcut o datoriă de 240 fl. pentru lucrările castrale. Până mai alaltăeri, nefiind comuna provocată să-și achite datoria, nici nu-și mai aducea aminte de ea. În zilele trecute se pomenesce numai primăria Băniței cu o cetă de advocați, esecatori, solgăbiră și a., toți Maghiari, cari s'au pus frumos de au licitat totă averea comunei de 356 pogone de pământu grasu pe unu preț de nimica. Primăria a protestat în contra acestei volnicii, der în zadar. Astfel comuna Bănița prin vinderea averei sale a suferit o pagubă de 15,000 fl. pentru o sumușă de 240 fl.“

Să scie, că dușmanii nămului românesc și-au îndreptat privirile lor lăcome cu deosebire asupra comitatului Hunedorei, care e locuit mai numai de Români. Prin urmare pândesc ori ce ocașune, ca să svinte pământul Hunedorei de Români. E datoria iurisconsultilor și advocaților români din acele părți să apere pe Români de această năpaste. Să strige în contra

nedreptăților și să nu înceteze, de ar merge măcar până la tron!

Din cioban deputat.

Sub acestu titlu diarul „Neue freie Presse“ din Viena, și după elte diare din Austro-Ungaria publică o istorioră, ce se dice că s'a comunicat din Bucuresci, în privința d-lui Gurică, deputat al districtului Putna. De curiositate o reproducem aci, spre a arăta după cum scrie „Războiul“ până unde merge fantasia corespondentului în cestiune:

„Unu dintre deputații Camerei române, Iosif Arh. Ioan Gurică, era deja în etate de peste 20 ani, pe când păzea încă oile unui boer aprôpe de Bacău. În timp de vară școlarii din mai multe sate, mergând la școlă comună din satul mai mare, trecu pe lângă turmă. La întorcerea dela școlă câte unu băiatu rămănea la cioban, ascultând cum cânta din fluert. Dela acești băieți Gurică va fi învățat alfabetu și în fine să cetescă nițel. Într'o di isbucni o revoltă între țeranii din prejur. Ei năvăliră asupra palatului boerului, care îi asuprea. Atunci se auți o împușcătură din palat și unu țeranu cădu mortu. Apoi țeranii fură gonit și dat în judecată. Gurică cioban fu chemat ca martor. Pe neașteptate elu ținu o cuvântare la tribunalu, espunând miseria țeranilor. Totă lumea rămase mirată de acestu discurs. Șortea ciobanului se hotărî din acea di. Ajutat de suflete nobile, elu încep să invețe a ceti și a scrie bine fiindu în etate de 25 ani. Talentul de oratoru i se desvolta totu mai mult. După câtva ani deja, elu deveni unu agitator la alegeri în districtul său și chiar ministrii făceau apelu la densusu ca să le sprijine pe candidații lor. Elu mergea din sat în sat și influința asupra țeranilor prin cuvântările sale radicale. La alegerile din urmă își puse însuși candidatura și țerenii îl aleseră în unanimitate. Programa sa este: Ameliorarea situațiunii țeranilor. Elu e unu dintre oratorii mai temuți din Camera română, mai ales în cestiuni agrarie. Originea sa de jos n'a împedat pe fca unui boer bogat de a-i da mâna și averea sa. În casa lui se adună acum elita boerilor din orașul Bacău.“

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. slă „Gaz. Trans.“)

CONSTANTINOPOLU, 20 Martie. — Se pare în timpul din urmă, că Prințul Alexandru al Bulgariei va renunța la pretensiunile sale privitoare la timpul pe câtu să fi numit guvernator al Rumeliei orientale. Conferința puterilor își va reîncepe în curând lucrările.

BERLINU, 20 Martie. — Reichstagul germanu a respins propunerea guvernului d'a se urca impositul pe zaharu.

MADRIDU, 20 Martie. — Tote partidele republicane afară de fracțiunea Castelar au decis a forma o coalițiune atât pentru alegerile viitoare, cât și pentru toate eventualitățile viitoare.

DIVERSE.

Șerpii veninoși în insula Cipru. — Pe când în insulele cele mari ale Mediteranei, cum de exemplu Sicilia și Creta, șerpii veninoși sunt relativ forte rari, insula Cipru este plină de ei. În timpul veri viperă-espici se găsește prin totu loculu, ast-fel că locuitorii sunt nevoiți să porțe cismele cu carămbi lungi pentru a nu fi mușcați de acești șerpi. Insularii numescă această viperă „Kofi“ seu surdă; și pretind că în timp de șese luni ale anului, ea își perde simțulu auzului, și în timp de alte șese luni, își perde asemenea și vederea. În populațiune este o clasă întregă de indiviți, cari fac meseria d'a vindeca mușcăturile șerpilor prin sugere. Operațiunea în ea însăși este neofensivă pe câtu timp operatorul are gură sănătoșă; în casul contrariu, cea mai mică leziune poate să provoe o otrăvire a sangelui. Ciprioții pretind, că pentru a procede fără tēmă la această operațiune, vindecătorulu trebuie să devie invulnerabilu înghițind otrava unui șerpe. Și în adevăr, în insulă se află unu mare număr de indiviți, cari se bucură de unu fel de venerațiune; ei se supun la următoarea operațiune: o viperă omorită este atârnată de codă, se adună unu fel de bale cari curg din gură și se înghit de candidatu. Din acelu momentu nouu doctoru își perde coloră obrașului, devine galben, și se asigură, că acești omeni nu trăesc mult.

Numere singuratică a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Editor: Iacob Mureșianu.
Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 19 Martie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	104.10	Bonuri croato-slavone	104.75
Rentă de hârtie 5%	95.60	Despăgubire p. dijma de vină ung.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	153.—	Imprumutul cu premiu ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	101.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	127.—	Renta de hârtie austriacă	85.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	115.25	Renta de arg. austr.	86.—
Bonuri rurale ungare	104.75	Renta de aur austr.	114.50
Bonuri cu cl. de sortare 104.75	104.75	Losurile din 1860	143.75
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	104.75	Acțiunile băncel austro-ungare	878.—
Bonuri rurale transilvane 104.75	104.75	Act. băncel de credit ung. 308.75	308.75
		Act. băncel de credit austr. 303.—	303.—
		Argintul — Galbini împărătesc	5.92
		Napoleon-d'orl	998.— ^{1/2}
		Mărci 100 imp. germ.	61.55
		Londra 10 Livres sterlinge 125.75	125.75

Bursa de Buzărești.
Cota oficială dela 6 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	94 —	95 —
Renta rom. amort. (5%)	97 —	97 ^{1/2}
„ convert. (6%)	89 —	90 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30 —	32 —
Credit fonc. rural (7%)	102 ^{1/2}	103 ^{1/2}
„ „ „ (5%)	86 ^{3/4}	87 ^{1/4}
„ „ „ (7%)	99 —	100 —
„ „ „ (6%)	—	—
„ „ „ (5%)	82 ^{3/4}	83 ^{1/4}
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. „ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 ^{1/4}	13 ^{3/4}
Bancnote austriace contra aur.	2.00—	2.02

Cursulu pieței Brașov
din 19 Martie st. n. 1886.

Bancnote românescl	Cump.	8.70	Vënd.	8.74
Argint românesc		8.60		8.65
Napoleon-d'orl		9.97		10.—
Lire turcescl		11.20		11.30
Imperiall		10.20		10.30
Galbenl		5.86		5.90
Scrisurile fonc. „Albina“		100.—		101.—
Ruble Rusescl		124.—		125 ^{1/2}
Discontul		7—10 %		pe an.

De 78 ani înființată

c. r. brevetată

Fabrică de Pături și strae
mai înainte Lichtenstauer's Wive & Söhne
espedează pe în depositul ei din Viena

PĂTURI DE CAI

190 Ctm. lungi, 130 Ctm. late, de calitate foarte durabilă, cu câmpul de coloare închisă și bordurile în colori deschise, bucată cu **fl. 1.60** cu împachetare cu tot.

Mai departe vindem, pe câtă va dura proviziunea,
Pături de cai în coloare galben deschis (semelfarbig)
2 Metri lungi și circa 1^{1/2} Metri late, marginile cu 6 vârgi roșii și albastru, seu negru și roșu, în calitate foarte durabilă, bucată cu **fl. 2.50** cu împachetare cu tot.

Cumpărătorului de cel puțin 10 bucăți se dă 1 bucată gratis, seu se scade 10 % din preț.

Numai prin fabricațiunea în cantități foarte mari, și în urma vânderei colosale suntem în stare a da aceste Pături de cai în această mărime neobișnuită și în calitate așa de bună, cu asemenea prețuri foarte efitine. Sute de adrese de mulțămire stau la dispoziție, spre a se convinge ori-cine.

Trimiterea cu rambursă. Ce nu convine se primesce înapoi.

Sé se observe bine Adresa:
Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niederlage,
Wien, I., Rothenthurmstrasse 14. 2—6

Societate pe acții

Turnătoria și fabrica de mașini alui Schlick in B.-pesta

Biuroul central: Waitzner-Boulevard 17 — Fabrica de mașine:
Äussere Waitznerstr. 1696 — 1699

Recomandă escelentele și patentatele
Pluguri Schlick cu două și cu trei feare
Prețul dela fi. 58 în sus

Pluguri Schlick de o brazdă și Pluguri-Rayol
și
Pluguri-Vidats-Originale
cu prețuri reduse precum și

Mașini pentru prepararea nutrețului
Garnituri de mașine cu abur
pentru treerat, și cu aparat de rotațiune (Göpel)
cu prețurile cele mai ieftine

(3—6) Liste de prțuri se trimită la cerere gratis și franco.

EQUITABLE.

Societate de asigurare pe viață New-York
întemeiată în anul 1859.

Capital de asigurare 1884 până 31 Decemvre	fl. 788.993.384
Averea societății	148.312.910
Reserva câstigului	26.733.223
Asigurările cele nouă făcute în anul 1884	216.436.495

Intreg câstigul se împarte între cei asigurați.
Orî ce poliță devine după trei ani necontestabilă.

Representarea generală pantru Ungaria.
Budapest, VI Andrassy strasse 12.

3—10

Edict.

Patrișiu Branoviciu gr. cat. din Sanpaulu — după-ce de unu an și-a părăsit domiciliul și pe legitima sa soție Rachila Branoviciu nasc. Popa, gr. cat. din Futacu, — și nu se scie locul ubicațiunei sale, se citază prin acesta, ca în terminu de unu an și o zi se se prezenteze înaintea subscrisului foru matrimonialu, căci la din contră procesul divorțialu urditu în contra-i de cătră numita sa muiere, se va pertracta și decide și în absența lui, conformu s. s. canone și a legiloru în vigore.

Dela forulu matrimonialu gr. cat de 1-a Instanță alu Eparchiei protopopescl a Iernotului.

Petrilaca română, în 8 Martie 1886. **Arone Gerasim,**
v. protopopu.

Avisu d-lorū abonați!

Rugămă pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponul mandatul postal și numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“

(4—15)

Dictionar germano-român

de Theochar Alexi

in 8° c^a 320 pagini, prin urmare îndoită atât de mare ca edițiunea primă, va apăre la finele lui Aprilie viitoru. Prețulu fl. 1.50 seu 3 lei 50 b. de esemplaru.

Cu referință la prospectul ce am publicat în luna lui Septembrie din anul trecut 1885 privitoru la aparițiunea unei a doua edițiuni a dictionarului Alexi, venimă a însciința pe m. o. publicu, că tipografia Thiel & Weiss din Bucurescl, fără scirea și autorisațiunea autorului, după cum însuși D. Ioan Weiss a mărturisit în depozițiunea sa făcută dinaintea Domnului jude de instrucțiune la parchetul tribunalului de Ilfov, camera Nr. 3, a publicat două edițiuni, adică edițiunea a doua și a treia, din care a doua s'a epuisat, ér a treia se află sub oprire judecătorească.

Pentru ca on. publicu se recunoscă esemplarele autorisate și se nu le confunde cu cele contrafăcute, nu vomă mai arêta pe titlu dictionarului nostru, că este a doua edițiune, ci după numărul esemplarelor eșite până acum de sub presă, vom indica cifra lor și adică: „a opta mii de esemplare,“ „a noua mii etc.“

Brașov, 1 Martie nou 1886.

Tipografia ALEXI.

Tipografia ALEXI Brașov.